

7749

۱۰۰
۱
۲۲۸
سنگ

الله اعلم

WWW.KUTUB.BIR

قواعد عمومی قبض در قراردادها

فقهی - حقوقی

صادق طه‌وری (نوروزی)

عنوان و نام پدیدآور	:	قواعد عمومی قبض در قراردادها: فقهی - حقوقی / صادق طه‌پوری (نوروزی).
مشخصات نشر	:	قم: سپهر آذین، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۲۸۶ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۲۰-۳۹-۹
وضعیت	:	فیفا
فهرست‌نویسی	:	
موضوع	:	قبض (فقه)
موضوع	:	قبض (حقوق)
موضوع	:	عقود و ایقاعات (فقه)
موضوع	:	معاملات - قوانین و مقررات - ایران
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۹۷ ق ۹ ط ۱/۱۰ BP
رده‌بندی دیویی	:	۲۹۷-۳۷۲
شماره کتابشناسی	:	۵۵۲۲۴۹۰
ملی	:	

قواعد عمومی

قبض در قراردادها

مؤلف:		صادق طه‌پوری (نوروزی)
ناشر:		سپهر آذین
نوبت چاپ:		زمستان ۱۳۹۷
شمارگان:		۱۰۰۰ نسخه
قیمت:		۴۸۰۰۰ تومان
شابک:		۹۷۸-۶۰۰-۶۹۲۰-۳۹-۹

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
مقدمه کتاب.....	۹
مباحث مقدماتی.....	۱۳
تبیین مفاهیم.....	۱۵
الف- عقد.....	۱۵
ب- عقد صحیح.....	۱۶
ج- عقد باطل.....	۱۷
د- عقد فاسد.....	۱۸
ه- رابطه عقد باطل و عقد فاسد.....	۱۸
و- اسباب فساد عقد.....	۲۳
ز- تقسیم بندی عقد فاسد به حسب حکم.....	۲۵
ح- نقش قبض در عقد.....	۲۶
ط- قبض و اقباض.....	۲۷
ی- عنوان بحث.....	۲۷
ک- جایگاه بحث.....	۲۸
ماهیت قبض و چگونگی تحقق آن.....	۲۹
ماهیت قبض.....	۳۱
الف- معنای قبض در لغت.....	۳۳
ب- معنای عرفی قبض.....	۳۳
ج- معنای قبض از نظر فقهاء.....	۳۳

- د- کیفیت تحقق قبض از نظر فقهاء ۳۴
- قبض در قراردادهای مختلف ۶۷
- الف- قبض در اجاره ۶۷
- ب- قبض در هبه ۶۷
- ج- قبض در رهن ۶۸
- د- قبض در وقف ۶۹
- ه- قبض در قرض ۶۹
- و- قبض در غصب ۷۰
- ز- قبض در صرف ۷۰
- ح- قبض در وصیت ۷۰
- ط- قبض در معاطاة ۴۷
- ه- مستند استیلاء بر مبیع ۴۵
- د- مستند انتقال مبیع ۶۱
- ذ- مستند قول به کیل و وزن در اموال مکمل و موزون در بیع ۶۲
- مقبوض در عقد صحیح (قواعد عمومی)** ۶۵
- ب- مستند اقباض مبیع توسط بایع ۷۵
- تفریغ کالاهای بایع ۸۵
- اشکال ۹۹
- ۶- قبض شرط صحت یا لزوم ۹۹
- ۷- ما فی الذمه به منزله قبض است ۱۰۰
- ۸- قبض مشروط به اذن است ۱۰۲
- الف - تلف قبل از قبض ۱۱۵
- شهید ثانی در مسالك ۱۱۶

۱۱۸.....	مقبوض در عقد صحیح (حکم تلف)
۱۴۱.....	مقبوض در عقد صحیح (حکم عقد جدید)
۱۷۶.....	ب- حواله دادن غیر مقبوض به دیگری
۱۴۴.....	ب- بیع مکیل و موزون قبل از قبض
۱۷۷.....	مقبوض در عقد فاسد (قواعد عمومی)
۱۸۰.....	حکم تکلیفی مقبوض به عقد فاسد
۱۸۹.....	مقبوض در عقد فاسد غیر مجانی (حکم تلف)
۱۹۰.....	عقود غیر مجانی فاسد
۱۹۱.....	تلف مبیع بعد از قبض
۱۹۱.....	مقدمه
۱۹۳.....	فصل سوم
۱۹۳.....	ادله نظریه مشهور
۱۹۳.....	۱- اجماع
۱۹۴.....	۲- خبر علی الید
۲۰۰.....	۳- قاعده اقدام
۲۰۵.....	رد تمسک به قاعده اقدام
۲۰۶.....	الف- منع صغرویت
۲۰۷.....	ب- منع ملازمه
۲۰۹.....	ج- منع کبرویت
۲۱۰.....	۴- قاعده احترام
۲۱۴.....	۵- روایات خاص
۲۱۵.....	۶- قاعده نفی ضرر

۲۱۶	۷-قاعده ما یضمن
۲۲۵	مقبوض در عقد فاسد مجانی(حکم تلف).....
۲۲۵	تلف مبیع بعد از قبض
۲۲۷	قبض در عقد فاسد
۲۳۱	ادله عدم ضمان عقود مجان
۲۳۶	استثنائات عدم ضمان در عقود مجانی.....
۲۳۷	احکام و متعلقات ضمان
۲۳۹	فصل اول
۲۳۹	ضمان
۲۴۴	فصل اول
۲۴۴	متعلقات ضمان
۲۴۴	۱- عین
۲۴۵	۲- منافع مستوفات
۲۵۰	۳- منافع غیر مستوفات
۲۵۷	فصل دوم
۲۵۷	حکم ضمان
۲۶۱	کتابنامه

مقدمه کتاب

(فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ)^۱

از مقتضیات زندگی اجتماعی در انسانها - و حتی در حیوانات- باید ها و نبایدها در روابط و تعاملات با یکدیگر است تا تمام افراد و اعضای مجتمع به تمام معنا و همه جانبه از تعدی به یکدیگر مصون بمانند، و عدالت تأمین شود، امنیت حفظ گردد و رفاه و آسایش حاصل گردد. خداوند متعال راهی را که در دنیا آسایش و آزادی و عدالت و در سرای باقی سعادت و رستگاری را به همراه دارد توسط رسولان و پیامبران خویش به ایشان معرفی نموده و قوانین آسمانی و جاودان خویش را فرو فرستاد که شامل یک سلسله اوامر و نواهی، حلال و حرام می‌باشند که انسان با رعایت و عملی نمودن آنها علاوه بر تنظیم روابط دنیوی به سعادت اخروی هم نائل خواهد آمد. علم فقه که موضوعش افعال مکلفین است تمام اعمال و کردار انسانها را به دقت تحت مراقبه و مذاقه قرار میدهد و همیشه خطاب امر و نهی خود را متوجه ایشان می‌سازد، اسلام برای انسان از قبل از ورود به این عالم خاکی، و در ایام زندگی و بالآخره مرگ و دفن وی در همه ابعاد، برنامه و احکام

^۱ سوره توبه، آیه ۱۲۲

مخصوص به هر دوره دارد، که در پرتو رهنمود های آن هر انسان مکلف باید زندگی خود را با آن تطبیق نماید. در بخش عبادات قوانینی را وضع نموده که انسانها بتوانند وظائف بندگی خود را به نحو احسن انجام داده و ارتباط با معبود را استحکام بخشند.

در بخش معاملات از قبیل بیع و اجاره، رهن، ودیعه، و به تفصیل توضیح داده است تا به وسیله این احکام معاملات روزمره خود را با آن تنظیم کنند و از معاملات نامشروع اجتناب و از راه های مشروع و جائز معاملات خویش را انجام دهند.

یکی از اعمال حقوقی مبتلا به در عقود مسئله قبض است که تا کنون به صورت کامل و مستوفای آن پرداخته نشده است و این در حالی است که احکام مربوط به قبض در عقد اعم از صحیح و فاسدش بسی مهم و اساسی است، و احکام زیادی بر آن مترتب می گردد مثل "بودن تلف قبل از قبض بر بائع" و "تلف بعد از قبض بر مشتری" و "اشتراط خيار تأخیر به عدم قبض" و "اشتراط قبض در صحّت هبه یا لزوم آن" و "عقد بر مبیع بدون قبض". و به صورت مستقل و مستوفای کمتر از این زاویه به مسئله پرداخته شده که فقه و حقوق قبض مورد مذاقه و تحقیق قرار گیرد فلذا در این کتاب به صورت کامل آن پرداخته شده است. نقص کتب فقهی در این است که مسائل مربوط به قبض را در رساله مستقل می آورند و مسائل مربوط به مقبوض به عقد فاسد را در دو بخش عقود مجانی و غیر مجانی در دو بخش زیر مجموعه ی "ما یضمن بصحیحه" و "ما لایضمن بصحیحه" بررسی می کنند که موجب می شود مسئله کامل تنقیح و تبیین نگردد.

و متأسفانه نوع پردازش مسائل فقهی در کتب حوزوی به هیچ وجه مطابق استانداردهای آموزشی نمی باشد چرا که مسائل و مطالب به صورت جزیره ای و مجزا مطرح می گردد و ارتباط شبکه ای بین آنها وجود ندارد. و همین امر لازمه اش عدم تبیین مسائل قبض می

باشد و صرفاً اکتفاء به مسئله محوری مسائل می گردد .

علماء عامّه نیز به مسئله قبض و احکام آن پرداخته اند خصوصاً در مورد قاعده مایضمن و ما لایضمن به تفصیل سخن گفته اند .

در بخش عقد صحیح دو مسئله در مورد قبض مهمّ است اول : تلف قبل از قبض .

دوم : ایقاع عقد توسط مشتری بر مبیع قبل از قبض .

در بخش عقد فاسد نیز دو حکم در مورد قبض مهمّ است ، اول : عدم ضمان مشتری

در عقود مجانی بعد از قبض . دوم : ضمان مشتری در عقود غیر مجانی بعد از قبض

در این کتاب از متن مکاسب چاپ کنگره استفاده نموده ام . و از نظریات اعلام و

فقهاء و محدثین مکاسب استفاده فراوان نموده و آن را با قواعد و قوانین حقوقی ایران و

حقوق مدنی مصر تطبیق نموده ام . ویژگی منحصر به فرد این کتاب عنوان بندی جدید و

طرح ابتکاری مطالب آن است که خلاء کتب فقهی علماء سلف را برطرف می کند . به

اندازه ای که بنده جستجو کرده ام کتابی کامل و مستقل در باره قبض در عقود تاکنون

چاپ نشده است .

در آخر، این ناچیز را جهت کسب شرافت و ماندگاری و تیمّن و تبرک، به خاتون دو سرا،

بقیّة النبی، فدائی ولی، امّ ابیها، انسیه حوراء، شفیعه روز جزاء، حبیبیه حضرت پروردگار فاطمه

زهراء صلوات الله علیهم تقدیم می نمایم .

کمترین: صادق طهوری (نوروزی)